

# Kartläggning av kvinnors nätverk i Kronobergs län

## 0.0 Summering och slutsatser

- De flesta aktiva kvinnorna i länet har ett stort kontaktnät. De deltar i många olika nätverk både med avseende på yrkesliv och privat.
- Kvinnors nätverk är ofta mindre formella än mäns.
- Kvinnors företag- och affärsnätverk yngre än männens.
- Kvinnor samarbetar ofta kring marknadsföring och genomförande.
- Kvinnors företagande annorlunda än mäns, påverkar också nätverken.
- Officiella myndigheter har liten eller ingen kunskap om kvinnors nätverk.
- Kvinnors nätverk ofta okända och anonyma. Det innebär också att de har mindre makt att påverka samhället och sin egen situation.
- Gränsen mellan privata och yrkesnätverk suddas delvis ut.
- Vissa områden domineras helt av kvinnor tex allt med koppling till textil. Det mesta med koppling till ridsport. Även akvarellmåleri på amatörnivå domineras av kvinnor.
- Särskilda kvinnoföreningar ger kvinnorna mer makt, men ändå inte lika mycket som männen har (ex centerpartiet och fotbollsföreningen Växjö DFF).
- Nätverk är både färskvara och tradition.
- Kvinnors intressen och arbete inklusive tillhörande nätverk värderas lägre än männens. Detta ett skäl till den stora okunskapen. Jämför sömnad med motorsport.

## 0.1 Definition av personligt nätverk

Det känns nödvändigt att beskriva hur vi ser på begreppet personligt nätverk. Enligt definition i Wikipedia: "Ett **personligt nätverk** är alla de kontakter som en individ har med andra personer. Det personliga nätverket delas sedan in i ett privat nätverk och ett professionellt nätverk. Detta innebär att man skiljer på "privata" kontakter och kontakter som hör samman med yrke och arbetsliv. Det privata nätverket består av alla kontakter som ingår i grupperna släkt, vänner, grannar, fritid och övriga privata kontakter. Det professionella nätverket består av arbetskamrater, medarbetare, studiekamrater, chefer, underställda, kunder, leverantörers representanter etcetera. "

I dagens samhälle suddas gränserna ofta ut mellan det de privata och de sk professionella (borde heta yrkesnätverk istället) nätverken. Vi har inte längre så klara gränser mellan privat- och yrkesliv. Den digitala världen ändrar också på förutsättningarna. Vi har därför valt att se brett på begreppet nätverk. Eftersom vi enbart presenterar nätverk med merparten kvinnor har vi uteslutit släkt och grannar.

## 0.2 Bakgrund och metoder

På uppdrag av Tillväxtverket har vi under 2015 arbetat med att kartlägga kvinnors nätverk i Kronobergs län. Det har vid tidigare analyser angående kvinnors företagande i länet framkommit att kvinnor ibland inte känner sig välkomna i de traditionella äldre nätverken. Anledningen till detta är säkert också att kvinnors företagande, arbete och intresse skiljer sig från männens.

Vi har gjort en bred analys av kvinnors nätverk, både företagsnätverk och sk hobby- och/eller intressenätverk. En del nätverk har funnits länge, länge medan andra kommer och går. För att ett nätverk ska vara attraktivt behövs en eller flera eldsjälar. Genomgående för alla kreativa och stimulerande nätverk är att det finns en eller flera personer som driver dem framåt. I enstaka fall är det tom så att det krävs "godkännande" för att du ska kunna bli medlem.

Många nätverk är informella och inte ens registrerade som ideella föreningar. Ändå lever de år efter år. Medan andra tagit i och bildat en ekonomisk förening, men som ändå på grund av att grusade förhoppningar helt enkelt fått självdö.

Kunskapen om kvinnors nätverk är överlag väldigt liten bland beslutsfattare inom tex länets kommuner. Detta gäller även för affärs- och företagsnätverk. Att få fram en bred information innebär ett stort detektivarbete där en kontakt ofta leder till en annan. Det krävs också en hel del egen kreativitet.

I rapporten redovisar vi de nätverk som känns mest spännande, men vi vill också visa på den bredd som finns.

De områden vi analyserat är:

1. Företagande, vidareutveckling och samarbete inom marknadsföring
2. Affärsnätverk, med både egna företagare och anställda
3. Mentorsnätverk
4. Branschnätverk, egna företagare inom kvinnodominerade branscher
5. Konst, hantverk, konsthantverk, både företag och fritid
6. Turism och mat
7. Jämställdhet och mångfald
8. Fritidsverksamhet, både hobby och motion
9. Politisk verksamhet
10. Digitala nätverk

En del nätverk kan sorteras in i flera av ovanstående grupper, men vi väljer det område som känns mest relevant.

Vi har haft kontakt med samtliga kommuner i länet. I första hand näringslivskontor, men också landsbygdsutvecklare. Vi har haft kontakt med Länsstyrelsen och Region Kronoberg. Andra organisationer vi har haft kontakt med är Nyföretagarcentrum, Almi, företagsföreningar, Hemslöjden och en del branscher. Vi har också haft kontakt med fritids- och motionsföreningar som ridklubbar, fotbollsförening och konstnärs- och konsthantverksgrupper. Några kontakter hänger samman med våra egna personliga kontakter/nätverk. Vi kan konstatera att okunskapen är stor om kvinnors nätverk, detta gäller även affärs- och företagsnätverk.

Kontakterna har skett via telefon, mail, brev och personliga träffar. En kontakt har ibland lett till en annan. Ibland har det krävt upprepade försök. I en hel del fall har vi inte fått något svar. Ihärdigheten hänger samman kontaktens betydelse. Vi har haft kontakt med nästan 120 organisationer, föreningar och rekommenderade personer.

## 1.0 Företagande och marknadsföring

Företagare och hobbytillverkare hjälps åt främst med marknadsföring, men också annat samarbete.

**122-an, företagare bosatta längs med länsväg 122** hjälps åt med marknadsföring i första hand men även med tillverkning/produktion.

**Bibbs, Bodarna i Bergs socken.** Företagare i en landsortsby hjälps åt med marknadsföring. Under en vecka per år arrangeras öppet hus. Gemensamma aktiviteter för att skaffa nya kunder genomförs gemensamt.

**Driftig.nu** Ett IT-nätverk där kontakterna sker via Internet. Medlemmarna är från hela Sverige. De flesta medlemmarna är småföretagare.

## 2.0 Företags- och affärsnätverk

Vi har hittat två aktiva företagsnätverk i kommunen:

**Blenda affärsnätverk** vars medlemmar är antingen egna företagare eller betydelsefulla anställda.

Ambitionen är att ha en bred kompetens i nätverket. Antalet medlemmar är maximerat till 50 kvinnor. Du kan bara komma in med rekommendation. Blenda affärsnätverk har medlemmar från Växjö med omnejd. Nätverket har funnits sedan 2009 och startades av Marie Gerrevall. Hon fungerar fortfarande som eldsjäl i föreningen.

**Älmhults kommun har ett affärsnätverk** som i stort liknar Blenda affärsnätverk. Medlemmarna är antingen företagare eller anställda. Gemensam nämnare är ekonomi. Nätverket saknar än så länge namn. Nätverket startade 2011 av två anställda på Ernst & Young.

**TUFF, Tingsryds kommun utvecklar feminint företagande**, startade 2008 med hjälp av sk "Maud-pengar". Nätverket består av ett 20-tal företagare inom olika branscher. Områden nätverket har utvecklat sig i är säljteknik, affärsutveckling, marknadsföring och sociala medier. För närvarande (2014/15) träffas nätverket genom allmänna möten i Vi Företagare (vänder sig till alla företag inom kommunen). Inga särskilda aktiviteter för kvinnor just nu.

## 3.0 Mentorsnätverk, kompetensutveckling

WIN är i första hand ett mentorsnätverk. WIN:s syfte och mål är att bidra till en jämnare representation mellan kvinnor och män i roller som påverkar hur samhället utvecklas. Nätverket finns på tre platser i Sverige: Stockholm, Göteborg och Småland. Förutom "riktiga" möten hålls kontakten via LinkedIn.

Högsta ledningen för Länsstyrelsen, Almi och Sydsvenska Handelskammaren tog ett initiativ till att samla kvinnor i ledande position i länet till ett informellt nätverk kring ledarskap. Urvalet gjordes dels genom befintliga kontakter där kvinnor som drev företag med minst fem anställda samt kvinnor med chefspositioner i offentlig sektor bjöds in (totalt 114 kvinnor). Hittills har nätverket träffats vid tre tillfällen under 2014-2015. Varje träff har haft olika teman kopplat till ledarskap.

Huvudsyftet med nätverket är att utveckla ledarskapet i länet samt ge tillfälle för kvinnor som är ledare att träffas tvärsektoriellt med just ledarskapet som utgångspunkt. Ett annat syfte är att sammanföra privat och offentlig sektor kring ledarskapsfrågor.

Just nu är nätverket vilande då det finns planer på att koppla samman det med andra ledarskapssatsningar som görs i länet.

#### **4.0 Branschnätverk – egna företag inom kvinnodominerade branscher**

Vi har haft kontakt med två branscher med många aktiva kvinnor nämligen frisörer och friskvård. Beträffande frisörer sker regelbundna träffar flera gånger per år. Vem som är initiativtagare varierar. Syftet är i första hand trendspaning och vidareutbildning. Antalet deltagare kan variera mellan 20 till 50 deltagare.

Inom friskvård/hälsa hittade vi inget "branschnätverk". En anledning till detta kan vara att branschen friskvård är mycket komplex – från massage till akupunktur.

#### **5.0 Konst, hantverk och konsthantverk**

Inom konst, konsthantverk och hantverk finns många nätverk där kvinnor och ibland en och annan man träffas regelbundet år från år. De vi nämner här är de som handlar om möjligheterna att utöva en aktivitet (stickning, vävning, måleri etc), höjd livskvalité och välgörenhet. Inom området finns också nätverk som i första hand handlar om marknadsföring och försäljning. Exempel på sådana finns under punkt 1.0 Företagande och marknadsföring.

**Kyrkliga syföreningar** har funnits sedan 1844 enligt boken "Forskning för kyrkan: Svenska kyrkans syföreningar 1844-2003, författare Cecilia Wejryd. Enligt samma källa skänker landets syföreningar tillsammans årligen runt 50 milj kr till välgörenhet.

Hur många kyrkliga syföreningar det finns i vårt län just nu har vi inte lyckats få fram. Syftet med de kyrkliga syföreningarna är det samma då som nu. Att samlas, ha trevligt och att hjälpa behovande. Vi har tittat närmare på syföreningarna i vårt eget pastorat och då hittat en som utmärker sig, nämligen Kårestad kyrkliga syförening. Detta genom att den även har en hel del yngre medlemmar. Där finns medlemmar mellan 35 och 80 år. Däremot är det inte så många som ägnar sig åt just sömnad längre.

Inom det textila området, som nästan alltid dominerats av kvinnor/flickor, finns många olika inriktningar. Från att tillverka material till att göra färdiga produkter genom att sticka, sy eller väva. I länet finns ett 15-tal **vävstugor**. Det finns också flera **stickcaféer**, **spinngrupper** och åtminstone en **broderiakademi**.

Vi vill särskilt nämna **Tingsryds vävstuga** med 125 aktiva, 45 städjande och 3 hedersmedlemmar. Den här vävstugan är öppen vardagar, dagligen, nästan året runt (stängt 4 veckor på sommaren och 2 under julen). På vävstugan finns en mycket vävkunnig kontaktperson Rose-Marie Kroon. Du kan komma och gå nästan som du själv vill. Även nybörjare är välkomna eftersom Rose-Marie hjälper till när det behövs. Det är också Rose-Marie som varpar, tar ner och sätter upp vävarna. Ända kravet är att inte lägga beslag på en eftertraktad vävstol längre än nödvändigt. Kommunen ställer också upp så det blir anständiga ekonomiska villkor.

#### **6. 0 Turism och mat**

Vi har inte hittat något nätverk med i huvudsak kvinnor inom detta område. Lokala företagare/entreprenörer i Växjö med omnejd arbetar på att skapa en saluhall, men här finns ingen genuskoppling.

#### **7.0 Jämställdhet**

Den förening i länet som mest aktivt och uthålligt arbetar för jämställdhet är **Winnet Kronoberg**. Föreningen har funnits i drygt 20 år. Omfattningen har till viss del varierat med projektmedel, men fokus har och är hela tiden att sprida kunskap om hur situationen i länet är och att i första hand påverka beslutsfattare, men också på olika sätt också nå ut till allmänheten. Vi har en mycket positiv och utvecklande kontakt med flertalet kommuner i länet via kommunrepresentanter i vår styrelse. Kronoberg är ett traditionellt mansdominerat län

och arbetet med att förbättra jämställdheten går irriterande långsamt.

**GrrlTech**, som startades 2001, har idag ett 30-tal medlemmar. Under senare år har de blivit mest kända för sitt normkritiska projekt "På tal om 6", som finansierades med pengar från Allmänna arvsfonden. "På tal om 6" är ett imponerande paket med filmer, övningsuppgifter, diskussionsfrågor mm som används främst för undervisning i våra skolor. Men säkert kan även andra grupper ha nytta av materialet.

## 8.0 Fritidsverksamhet

Det finns stora både likheter och olikheter mellan könen när det gäller fritidsaktiviteter. Enligt Riksidrottsförbundets statistik från 2012 och 2013, är kvinnor/flickor mest aktiva inom friidrott, fotboll, golf, ridsport och gymnastik. Idrotter där kvinnor/flickor idag dominerar är ridsport, konståkning, gymnastik, dans och friidrott.

Vår uppfattning är också att kvinnor/flickor är mer oorganiserade och aktiva i "**vänggrupper**". Dessa är svåra att hitta utanför våra egna nära kontakter utan ett mer omfattande arbete.

I vårt län finns en mycket aktiv fotbollsförening där alla aktiva är flickor/kvinnor. Föreningen bildades 1986 och kallades då VFF. Idag heter den VDFF – **Växjö Damfotbollsförening**. DFF, som den i dagligt tal kallas har 450 aktiva flickor/kvinnor. Antalet medlemmar är ca 700, med många familjemedlemmar, oftast aktiva barns föräldrar. De aktiva tränar 2 till 4 gånger i veckan beroende på ålder och nivå. DFF är en förening som satsar på bredd-fotboll. Fast sedan två år tillbaka finns också en elitsatsning. Det högst rankade laget har just nu "kvalat" och kommit upp i "Elitettan."

Anledningen till att föreningen bildades var enligt ordförande Peter Kabbenäs att flickorna fick stå tillbaka för killarna. "Det var ingen jämställdhet, säger Peter." En fotbollsförening för flickor/kvinnor lever, enligt honom, under helt andra ekonomiska förutsättningar än en fotbollsförening för pojkar/män.

**Ridsporten** som för drygt 50 år sedan var helt mansdominerad utövas idag på amatörnivå nästan enbart av kvinnor. En avgörande anledning till detta är troligen att en hästkraft ersattes av många hästkrafter i de fordon som "tog över". Det finns också en annan avgörande skillnad i ridsport idag och under första halvan av 1900-talet. Förr hade ryttarna oftast bara att "sitta upp". Idag får ryttaren själv rykta, sadla mm. En grov uppskattning är att det idag i länet finns ca 2000 aktiva ryttare som rider i 200 ca ridgrupper. De flesta lektionsryttare rider bara en gång i veckan. Detta troligen främst av ekonomiska skäl. Det är avsevärt dyrare att utöva ridsport än att spela tex fotboll. Utöver lektionsryttare finns tävlingsryttare och fritidsryttare. De två sist nämnda har ofta tillgång till egen häst genom ägande eller som sk medryttare. Dessa grupper har en mycket lös struktur och är nästan omöjliga att få ett samlat grepp om. Många boende på landsbygden gör det ofta av skäl att de vill ha tillgång till natur och kunna ha djur – hästar, hundar som hobby. De ordnas många gemensamma aktiviteter som träningar, utflykter etc. Att ridsport bland kvinnor är en bred och kostsam sport uppmuntrar också samarbete på många olika sätt.

Vi vet också att det finns flera grupper med främst yngre kvinnor som motionerar tillsammans. De åker till olika evenemang med tex löpning, cykling och simning. De är oorganiserade men ändå långvariga och stabila grupper.

## 9.0 Politisk verksamhet

Vi har fått svar från Centerns och Moderaternas kvinnoförbund. Centerkvinnorna är en egen organisation medan nya moderaternas kvinnor "bara" är en grupp i huvudföreningen. Antalet medlemmar och aktiviteter skiljer sig markant. Centerkvinnor i länet är nästan 400 medan nya moderaterna redovisar sex kvinnor!?

Centerkvinnorna delar också ut tårtor mm till företagskvinnor och de arbetar internationellt. Tex hjälper de kvinnor i Litauen och Sydafrika.

### **10.0 Digitala nätverk**

Vi har tittat något på digitala nätverk bla Driftig.nu och Coola kvinnor. Beträffande Driftig.nu är ett nätverk för företagande kvinnor med gratis medlemskap. Vi har haft telefon- och mailkontakt med nätverket för att om det var möjligt at få fram hur många som kommer från vårt län. Tyvärr gick inte detta.

Några digitala nätverk avgränsade till vårt län hittade vi inte och det verkar inte heller särskilt troligt att det finns något.

---

Bilaga 1: nätverk för/med kvinnor i Kronobergs län